

האגודה לזכויות האזרח בישראל

ע"י ב"כ דורי ספיבק ואח'

טל: 6407422 פקס: 03-6408361

העותרת

ג ג ז

1. משטרת ישראל
2. משטרת צבאית חוקרת
3. המחלקה לחקירת שוטרים במשרד המשפטים
4. רשות ניירות ערך
5. רשות התgelבים העסקיים
6. רשות המסים בישראל
7. שר המשפטים

המשיבים 1- 7 על ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טל: 02-6466671, פקס: 02-6467011

8. הכנסת
9. בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ
10. פלאפון תקשורת בע"מ
11. סלקום ישראל בע"מ
12. פרטנר תקשורת בע"מ
13. מירס תקשורת בע"מ
14. הוט טלקום – שותפות מוגבלת
15. נטויזין ברק בע"מ
16. סמייל לתקשורת בע"מ 012
17. בזק בינלאומי בע"מ

המשיבים

מועצה העיתונאות

ע"י ב"כ ע"ד אורנה לין
טל: 03-5165999 פקס: 03-5165757

ידית בית המשפט**תגובת המשיבים 7-1 לעמדת מועצת העיתונאות**

1. לקראת הדיון ביום 09.2.22 מוגשת בזאת תגובה קצרה מטעם המשיבים מס' 7-1 להודעה שהוגשה מטעם מועצת העיתונאות. חלק גדול מן הנכתב בעמדת מועצת העיתונאות בא לידי ביטוי גם בעטירה עצמה וב�ירתה לשכת עורכי הדין המדונה יחד עם עטירה זאת. על כן, במסגרת תגובה זו לא נшиб באופן מפורט על כלל הטענות, אשר לגבייהו מופנה בית המשפט הנכבד לתשובות המשיבים בשתי העתירות, אלא נציג מספר היבטים בקצרה.
2. לפני שנתייחס לגופו של עניין נבקש לציין כי מועצת העיתונאות ניסתה במסגרת תשובה מהליצה אווירה לפיה המשטרה הינה מפרת חוק על ידי ציטוט התבטאויות של גורמים שונים בועדת החוקה של הכנסת, על ידי אמירה כי מועצת העיתונאות יושבת בתוך עמה ומכירה את המשטרה אשר תפעל ללא בחינה מלאה של סעיף 4 לחוק, וכיוצ"ב התבטאויות שנעודו ליצור אווירה של העדר שליטה אשר יוביל לפגיעה קשה בזכויות הפרט. עמדת המשיבים היא שאין יסוד לטענות אלה, כי המשטרה ממלאת את תפקידה כראוי ותוך מודעות לזכויות הפרט, כי מצד התבטאויות המבקרות את המשטרה היו התבטאויות אחרות, ובכל מקרה אין בתיאורי הבלתי של מועצת העיתונאות בכדי להשליך על חוקתיות החוק.
3. לגופו של עניין - בעמדת מועצת העיתונאות קיימת התיחסות למספר סוגיות עיקריות: סעיף 4 לחוק בכל הנוגע לחייבים המנהליים, העדר זכות ערעור על החלטה לפי סעיף זה והחלת החוק על כל עבירות העוון. לגבי עבירות העוון התיחסנו בהרחבה בתשובות ולא נתיחס לסוגיה זאת שוב. לגבי שתי הסוגיות הנוספות נוסיף מספר מילים בתשובה זאת.
4. הטרונית המרכזית של מועצת העיתונאות מתיחסת לסעיף 4 לחוק – העוסק בהיתרים המנהליים הדחופים. לטענתה, הסעיף אינו מיידי ואין עומד בתנאי פסקת ההגבלה של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. עמדתה היא כי יש להחיל את ההסדר החל בסעיף 3(ב) על בעל חיסין עיתונאי, כך שכל בקשה לגבי נתוני תקשורת לגבי מנוי שהוא עיתונאי, תתקבל בצו שופט, בכפוף להפעלת ביקורת שיפוטית ורק אם יש יסוד לחשד שהעיתונאי מעורב בעבירה.

- .5. עדמת המש��בים לגבי חשיבות סעיף 4 וחוקתיות הובאה בהרחבה בתשובות לעתירות ובית המשפט הנכבד מופנה לתשובות שהוגשו. יחד עם זאת נבקש להוסיף מספר נקודות.
- .6. ראשית – במהלך החודשים שחלפו מאז כניסה החוק לתקופו בחודש יוני 2008 הוגשו 755 בקשות מכוח סעיף 4 – לגבי היתרנים דחופים. מתוך בקשות אלה – 546 בקשות עסקו בהצלת חיים ו – 209 מקרים של מניעת פשע, חלקם נוגע לעבירות שיש בהם סיכון תי אדם או שלומו. נתונים אלה ממחישים את חשיבותה הסעיף ואת הצורך החזוני בקיומו.
- .7. כפי שהובחר גם בתגובה שהוגשנו לעתירה ולעתירת לשכת עורכי הדין, אכן קיים שוני בין חיסין עיתונאי לבין יתר חסינות בעלי המקטוע הקבועים בחוק. החיסין היחיד אשר קיימת אפשרות כי יפגע מתקבלת נתוני תקשורת (או יותר דיוק מחשיפת נתוני תקשורת שהם נתוני התעבורה בלבד (שכן יתר הנתונים כל אינם פוגעים בחיסין) הוא החיסין העיתונאי. יתר חסינות בעלי המקטוע אינם עלולים להיפגע מתקבלת נתוני תקשורת באשר החסינות האחרים חלים על תוכן המידע המועבר בין בעל המקטוע ללקוח ולא על עצם התקשורת. רק ככל הנוגע לחיסין עיתונאי קיבלת נתוני תעבורה עשויים לגלוות את מקור המידע, שהוא מושא החיסין.
- .8. יחד עם זאת, לאור העובדה כי החיסין העיתונאי עצמו אינו מעוגן בחוק, כמו גם מקטוע העיתונות בכלל – ולכך יש סיבות טובות שלא זה המקום לפרטן – הרי שגם את התייחסות המינוחית לחיסין עיתונאי אין אפשרות לעגן בחוק, ولو רק מן הטעם שלא ניתן להגדיר באופן מדויק את מקטוע העיתונות או את השאלה מיהו עיתונאי. אולם אין משמעות הדברים שלא ניתן מעמד מיוחד, כפי שאכן נדרש, לחיסין העיתונאי בהתייחסות המשטרת לנושא קבלת נתונים תקשורת הנוגעים לעיתונאי.
- .9. בונולי המשטרת ניתנות הנסיבות מפורטות להפעלת הסמכויות הנוגעות לנתוני תקשורת, ובין היתר, יש בהם גם התייחסות מיוחדת לחסינות בעלי מקטוע בכלל ולמי שהל עליו החיסין העיתונאי בפרט. להלן נציג חלק מן הונויל, לרבות החלק המתיחס לבני המקטוע. יובחר כי החלק בונויל המתיחס לחיסין העיתונאי הוסף רק ביום 12.2.09 ובימים אלה מצוי בהליכים לקרואת הפצנו.
- "ד. הפרוצדורה"**
- התעorder הצורך במהלך חקירה לקבלת נתונים תקשורת תובא הבקשה לאישורו וחתימתו של קצין המשטרת. קצין המשטרת יבחן את הבקשה וישkol את הצורך המבצעי מול החשש לפגיעה בפרטיות החשוד ואחרים כמפורט להלן. קצין המשטרת יקח בחשבון שכלל של התחביבים הבאים, ככל שהם רלוונטיים:
- א) חומרת העבירה- העניין הציורי בגיליה או במניעתה, הנזק והסיכון שיצרת העבירה וכיוצא ב.

ב) עוצמת החשד והתשתיית הראייתית ביחס לנושא הבקשה- נדרש לפרט בבקשתה תמצית התשתיית הראייתית והמודיעinity המבוססת את החשד.

ג) איסוף הראיות- הערכה של הסיכוי להפקת מידע רלוונטי באמצעות סוג נתוני התקשורות המבוקש.

ד) משך פרק זמן שאליו מתייחסים הבקשה- יש לוודא שפרק הזמן שלגביו מתבקשים הנתונים הוא בהתאם לצורך ולא מעבר לכך. אם מדובר בבקשת לקבלת נתונים התקשורות לפרק זמן נוסף, נדרש לפרט מה הווג באמצעות נתונים התקשורות והערכה לגבי אפשרות קבלת מידע רלוונטי נוספת לגבי התקופה הנוספת.

ה) מידת הפגיעה بما אינם חשודים- ככל שישווג נתונים התקשורות המבוקשים מתייחסים לפי טיבם גם לאנשים נוספים שאינם החשודים (כגון נתונים התקשורות בתא שטה מסוים), נדרש לשקלול ולפרט מהו הנימוק לבקשת נתון התקשורות מסווג זה.

ו) סוג נתון התקשורות המבוקש- יש להתייחס ביתר הקפדה לבקשתות לקבלת נתונים מיקום (לעומת נתונים זיהוי ונתוני שיחות), שכן הפגעה הנגרמת מבקשת צו היא גבואה יותר.

2) בקשה המתיחסת לנתוני התקשורות מסווג נתונים מיקום לעתיד, תאושר ע"י קצין מוסמך בלבד. הקצין המוסמך יאשר בבקשתה לקבלת נתונים כאמור רק כדי צורן מבצעי מובהק בהתאם לנימוקים שיירשומו בבקשתה. לאחר אישור הקצין המוסמך ולפני הגשת הבקשה לבית המשפט, תפנה היחידה את הבקשתו לבקשן המוחות"ק המחויז לימון ותיעודף מול שר האוצר באתו מוחז.

3) קבלת נתונים התקשורות של בעל מקצוע היא בעלת רגשות מיוחדת, בשל החיסון החל על פעולות ומידע הנמסר להם במסגרת מילוי תפקידיהם. لكن בבקשת נתוני התקשורות של בעל מקצוע ניתן להשיג רק אם בעל המקצוע עצמו מעורב בעבירה.

4) בקשה המתיחסת לנתוני התקשורות של בעל מקצוע, תאושר ע"י קצין מוסמך בלבד ולאחר שבחן את מעורבותו של בעל המקצוע בעבירה. פירוט לעניין מעורבותו של בעל המקצוע יפורט בבקשתה המוגשת לבימ"ש.

5) לאחר חתימת הקצין המורשה או הקצין המוסמך כאמור לעיל, תפנה היחידה לבית המשפט בבקשת להוציאת הצו כאמור בסעיף 6(3) לעיל.

6) לבקש יצורפו העתקים מהחלטות קודמות הנוגעות לאותו אדם באותו תיק חקירה. אם מדובר בבקשת שנדונו בבית משפט אחר, יצורפו גם העתקים מהבקשות הקודמות ומהפרוטוקלים של הדיונים בבקשת אלה. במקרה של בקשות דוחפות, רשיAi בית המשפט, מטעמים מיוחדים שירשמו, לדון בבקשתה גם ללא צירוף הנספחים לפי סעיף זה, אם נחה דעתו שהמידע שבפניו מספיק לממן החלטה.

7) חומר חסוי שעליו מבוסס המידע יועמד לעיון ביום"ש בלבד, החומר יסומן ויוחזר לבקשת לאחר עיון.

....

7. היתר לקבלת נתוני תקשורת במקרים דוחופים א. קצין מוסמך רשאי, על פי בקשה של שוטר, להתייר לקבלת נתוני תקשורת ממאגר מידע של בעל רישיון בזק, אלא צו של בית המשפט, אם שוכנע כי לשם מניעת עבירה מסווג פשע או גילוי מבצעה או לשם הצלה חי אדם, יש צורך, שאינו סובל דיחוי, בקבלת נתוני תקשורת כאמור, וכי לא ניתן לקבל מעוד צו שיפוטי.

ב. הפרוצדורה:

1) התעורר הצורך לקבלת נתוני תקשורת במקרים דוחופים, יש לקבל אישור מוקדם מהקצין המוסמך .

2) ההיתר לפי סעיף זה יינתן ככל הניתן בכתב (ראה נספח ב') ויהיה לתקופה שלא תעלה על 24 שעות, ההיתר יכלול את הפרטים הבאים:

פרטי הקצין המוסמך ותיאור תפקידו.
תמצית העבודות והמידע שעל בסיסו ניתן ההיתר.
המטרות שלשם התבקש המידע.
סיבת הדחיפות.

נתוני התקשרות שמותר לקבלם על פי הצו.
תאריך ושעת קבלת האירוע וכן תאריך ושעת ביצוע ההיתר.

פרטי זההו של המנוח או מיתכן הבזק שנתוני התקשרות התבקשו לגבייהם , אם הם ידועים מראש.

פרק הזמן שלגביו ניתן לקבל נתונים תקשורת על פי הצו.

(3) בכל מקרה על הקצין המוסמך לשקלול היב, האם האירוע אכן מצדיק פניה דוחפה לקבלת הנתונים ללא צו שיפוטי.

(4) הוגשה בקשה שענינה מניעת עבירה מסווג פשע או גילוי מבצעיה ישකול הקצין המוסמך בטорм אישרה את השיקולים המפורטים בסעיף 6 ד (1) לנהל וכן: מידת הדחיפה והאם לא ניתן לפנות לבימ"ש במועד אם המני הוא בעל מקטוע, יש לקחת זאת בחשבון באופן מיוחד ולעורך את האיזון הנדרש בין אפשרות הפגיעה בחישוון של בעל המקטוע לעומת התועלות שעשוי להיות לנוטני התקשרות באותו תיק חקירה בשים לב לחומרת העבירה, נסיבות ביצועה, האפשרות שנתוני התקשרות אכן יביאו לגילוי האמת וחשיפת העבריינים.

כל שידוע כי המני הוא עיתונאי, שאינו החשוד בעבירה ואיןו הקורבן, לא יאשר הקצין המוסמך לקבלת נתוני תקשורת מסווג נתוני תעבורה (רשימת שיחות יוצאות ונכנסות, לגביו).

(ההדגשות אינן במקור – ד.ב.)

10. הנה כי כן, נהלי המשטרה נתונים ביטוי לחסיבות המיחודת לבני המקטוע בכלל, ולחישוון העיתונאי בפרט. בכל הנוגע להצלת חי אדם אין מוגבלות על קבלת נתונים תקשורת של עיתונאי אולם בכל הנוגע למניעת עבירות פשע וגילוי עבירות פשע – על פי נהלי המשטרה ניתןבקש נתונים תקשורת לגבי עיתונאי רק אם הוא החשוד בעבירה או הקרבן שלה, בכך נשמר האיזון הרاءו להגנה על החישוון העיתונאי, אשר כזכור הוא חישון ייחסי, במלואו, וזאת תוך איזון עם האינטרסים החשובים נוספים נועד החוק להציג.

11. סוגיה נוספת בהודעת מועצת העיתונות היא השאלה של זכות הערעור על החלטת בית המשפט בנוגע לקבלת נתונים תקשורת ודיווח על קבלת הנתונים למי שלגביו התבקשו הנתונים. מועצת העיתונות מבקשת כי תימסר הودעה למי שUMBOKSHIM לגבי נתונים תקשורת על מנת שנitin יהיה להפעיל ביקורת שיפוטית על הצוים המנהליים ועל החלטות בית המשפט השלום.

12. עדות המשיבים היא שאין מקום לקבל הצוות אלה לתיקון החקירה, ובוודאי שאין בהן כדי לבסס עילה לבטלו של חוק או לאי חוקתיות של חוק. ראשית נבהיר כי המצביעים לגבי נתונים תקשורת קיימים לגבי כל הצוים הניתנים מעטים מהותם במעמד אחד, לרבות צוים שיש בביבוצים פגיעה חמורה יותר בפרטיו של אדם, כמו האזנת סטר או חיוף. אין כל מקום לקבע חובה להעברת העתקים מן הצוים למשאייהם. מדובר על צוים הניתנים לרשות החקירה בשלבים שבהם עדין לא קמה לנאים זכות עיון בחומר החקירה, קביעת הוראה כאמור עלולה להביא לפגיעה ולשב抒 של הליכי החקירה, אשר בשלב זה נעשים רובם בכולם בלי ידיעת הנאשם או בלי שיקיפות מלאה מולו. בקשה זו מהוות מהפכה בכל שיטת המשפט הישראלית, ועל אף שניתן, אולי, להצעע רווייה

חוקניתית כוללת בנושא, לאחר בחינת השלכותיה על כל צורת העבודה של המשטרה והרשותות האחרות, ובхиון המצב הנוכחי בעולם בעניין זה, – הרי מכל מקום אין ספק שאין מדובר בפגיעה חוקנית כלשהיא או בהפרה של חוקי היסוד, המצדיקה התערבות של בית המשפט בחקיקה. יתרה מזו, דזוקא בתנום של צוים והיתרים של נתוני תקשורת נקבעו בחוק מגנוני בקרה וביבס יותר מאשר הבקרה הקיימת בתחוםים אחרים של סמכויות האכיפה, ובעיקר מכוונים הדברים לחובת דיווח לישע המשפט למשלה ולכנסת, דבר שאינו קיים לגבי צוים אחרים המתבקשים במהלך החקירה במעמד אחד.

.13. הוא הדין לגבי בקשה מועצת העיתונות כי תתקיים חובת ידוע על קבלת נתונים. שיטת המשפט הישראלית אינה כוללת חובה מעין זו על כל פעילות המשטרה – התפיסה הרווננית של עבודת המשטרה בשיטת המשפט הישראלית היא של חובת ידוע של המשפט להשוו בדבר החשד שהתגש נגדו רק כאשר התגש החשד, ובוצעו פעולות חקירה שבהם נדרש מעורבותו (כגון חיפוש וחקירה). פעולות חקירה אחרות, אם בוצעו על פי צוים שהוצעו במעמד אחד – אין חובה לידע את החשוד לגבייהם, והם יובאו לידיתו רק בשלב השימוש או העיון בחומר חקירה לאחר הגשת כתוב אישום נגדו. – גם בנוגע לנתוני תקשורת אין כל מקום לסתות מן התפיסה שלטת בשיטת המשפט הישראלית, ובוודאי שאין מקום לכך שבית המשפט יקבע כי הדבר אינו חוקתי.

.14. אשר על כן ולאור כל האמור בתשובות שהוגשו לעתירות וכן בהודעה זו מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות את העתירה.

.15. הودעה זו נתמכת בחתирו של נצ"מ גדי אל סייסו, ראש מחלקת סייגנט במשטרת ישראל.

דנה בר-און
מומנה על ענייני הרג"ץ
בפרקיות המדינה

היום : כ"ב שבט התשס"ט

16 פברואר 2009

תצהיר

1. אני הח"מ, ניצב מונה גדיאל סייל, לאחר שהזהרתי שعلي להצהיר את האמת וכי אם לא עשה כן אהיה אפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזה כזאת:
2. אני מכחן בתפקידו וראש מחלקת סיגנט במשפטת ישראל.
3. קראתי את התגובה מטעט המשפטים לחודעת מועצת העוגנות במספר 3809/06 האגודה לזכויות האזרח בישראל כי משטרת ישראל ואלה.
4. העבודות המופיעות בתגובה הניל ידועות לי מזמן ופקידי והיכן אמת לuibט דיעתי.
5. אני מצהיר כי זהשמי, זו חתימתני ותוכן תצהיר אמת.

ניצב מונה גדיאל סייל

אישור

אני הח"מ, ס. 60.2.16, עורך(ת) בזאת כי ביום ס. 60.2.16 הופיע בפני ניצב מונה גדיאל סייל, המזכיר לי, ולאחר שהזהרתי כי עלי להצהיר את האמת וכי אם לא עשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, חתום בפני על תצהיריו דלעיל.

